

Elevmanuskript

Via Dolorosa

Påskevandring som rollespil

SKOLE-KIRKE-SAMARBEJDET
i Sydthy, Thisted og Morsø Provstier

1. station

Velkomst og introduktion

Fortælling om den jødiske påske og et meget kort rids af Jesu liv til og med palmesøndag.

2. station

Nadveren

Forårssolen havde varmet jorden op, og de burde egentlig smile brede forårssmil. Det var ikke mange dage siden deres Mester havde reddet ind i Jerusalem på ryggen af et æsel og var blevet hyldet som en konge.

De kunne alle sammen tydeligt mærke, at Jesus var nervøs, indadvendt, ja, måske lige frem bange.

Johannes: Det er snart tid til påskemåltidet, Jesus.

Andreas: I aften skal vi jo fejre befrielsen fra Egypten.

Jakob den yngre: Og spise lam.

Simon: Du tænker da også altid på mad.

Thomas: Jesus, vil du så ikke fortælle historien om dødens engle, der går forbi de jødiske hjem med lammeblod på dørkarmene?

Jakob den ældre: Men hvor skal vi være, Jesus? Vi kan da ikke bare sidde på jorden udenfor.

Jesus: Gå ind i byen og sig til min gode ven: "Mesteren siger: Min time er kommet nær; hos dig vil jeg holde påskemåltidet sammen med mine disciple."

Disciplene gjorde, som de havde fået besked på. Gik ind i byen, fandt den gode ven hus og sagde de svære, mørke ord om: Min time er kommet nær!

De havde slet ikke lyst til at fejre påskefest med de ord på læberne. De havde mest lyst til slet ikke at være med mere, men de vidste inderst inde, at de ikke kunne svigte deres Mester lige nu, hvor han havde allermest brug for dem.

Da de sad på den godes ven loft, var de helt stille. De sad og stirrede ned i bordet. Ingen havde lyst at sige noget som helst.

Det var Jesus selv, der brød tavsheden. Alt for tydeligt kunne man høre hans stemme i det tavse rum.

Jesus: Nu skal jeg sige jer noget vigtigt: Én af jer vil forråde mig!

Andreas. Hva'? Det er vel ikke mig, Mester?

Johannes: Nej, lad være med at sige sådan noget. Det er vel ikke mig, Mester?

Jakob den yngre: Det er løgn! Det er vel ikke mig, Mester?

Thomas: Åh, nej! Det er vel ikke mig, Mester?

Simon: Selvfølgelig vil ingen forråde dig. Det er vel ikke mig, Mester?

Jakob den ældre: Hvorfor tror du det? Det er vel ikke mig, Mester?

Peter: Er det sandt? Det er vel ikke mig, Mester?

Judas: Det er vel ikke mig, Mester?

Jesus: Den, der forråder mig, sidder her og spiser sammen med mig. Menneskesønnen går bort. Det er bestemt, men stakkels ham, der forråder mig. Det var bedre for det menneske, om det aldrig var blevet født!

Judas: Det er vel ikke mig, Mester?

Jesus: Du sagde det selv!

De begyndte at spise, selvom ingen af dem havde lyst. De havde ikke spist noget hele dagen og alligevel var de slet, slet ikke sultne. Jesus tog et brød og bad en stille bøn over det, før han sagde:

Jesus: Tag det og spis det; dette er mit legeme!

Han sendte brødet rundt og disciplene tog tøvende en lille bid. Jesus rakte ud efter vinbægeret og bad en stille bøn over det.

Jesus: Drik alle af vinen. Dette er mit blod, pagtens blod, som gives for mange til syndernes forladelse. Jeg siger jer: Fra nu af skal jeg ikke drikke af vintræets frugt, før den dag jeg drikker den som ny vin sammen med jer i min fars rige.

Og så gik de sammen ned i Getsemane have

3. station

Getsemane have

På den anden siden af bækken er der en bakke, der kaldes Oliebjerget, fordi oliventræerne er så gavmilde på det sted. Der ligger en have med navnet Getsemane, og det var dér, de gik hen, for det var et godt sted at være, når man var bekymret. Mellem oliventræernes grene var skyggerne tunge og mørkegrønne; og alligevel kunne man her og der skimte stjernehimlens små lysende prikker, der i årtusinder havde vist mennesker vej, når de var rådvilde og forvirrede.

Jakob den yngre: Hvor blev Judas af?

Johannes: Ja, hvem har set Judas?

Andreas: Han gik sin vej.

Simon: Han så sur ud.

Thomas: Og han snakkede om, at han ville ud og tjene penge.

Jesus: I nat vil I alle svigte mig

Peter: Selvom alle andre svigter, så gør jeg det altså ikke!

Jesus: Allerede i nat, før hanen galer to gange, vil du fornægte mig tre gange, Peter.

Peter: Om jeg så skal dø sammen med dig, vil jeg aldrig fornægte dig.

Jesus: Sæt jer ned her, så går jeg lige derhen og ber. I skal holde jer vågne sammen med mig, for jeg er bange.

Jesus gik hen til et oliventræ, og disciplene kunne se, at han bad til Gud. De kunne ikke høre hans ord, men de kunne mærke, at det var alvorligt. De kunne ikke høre, at Jesus bad Gud om at lade ham slippe for død og korsfæstelse. Men de kunne heller ikke høre, at hans sidste bøn var: Lad det ske, som skal ske. Ikke, hvad jeg vil, men hvad du vil.

I mellemtiden var disciplene faldet i søvn. De lå og sov på jorden.

Jesus: Peter, sover du? Kunne du ikke engang holde dig vågen en eneste time sammen med mig. Våg og bed sammen med mig, Peter!

Men Peter kunne slet ikke holde sig vågen. Han faldt næsten i søvn igen med det samme, så han hørte slet ikke Jesus endnu engang bede Gud om at slippe for død og korsfæstelse. Lad det ske, som skal ske. Ikke, hvad jeg vil, men hvad du vil, bad han.

Da han kom tilbage, fandt han de sovende disciple. Deres øjne var tunge af træthed og de vidste ikke, hvad de skulle sige til ham. For tredje gang gik Jesus hen og bad den samme bøn: Lad det ske, som skal ske. Ikke, hvad jeg vil, men hvad du vil!

Da viste en engel fra himlen sig for ham. I hans angst bad han endnu mere indtrængende, og hans sved blev som bloddråber, der faldt på jorden.

Da Jesus kom tilbage til disciplene, fandt han dem sovende.

Jesus: Sover I stadig og hviler jer? Nu er det er nok. Timen er kommet, hvor Menneskesønnen skal overgives til syndernes hænder. Rejs jer, og lad os gå!

I det samme kom Judas sammen med en skare af soldater. Han havde aftalt med soldaterne, at han ville dem, hvem Jesus var, ved at kysse ham på kinden.

Jesus: Hvem leder I efter?

Soldat 1: Vi leder efter en oprører.

Soldat 2: Han kalder sig selv for Mester, Messias og Menneskesøn.

Soldat 3: Hans navn er Jesus!

Jesus: Det er mig!

Det var som om soldaterne blev skubbet et par skridt baglæns af Jesu ord.

Jesus: Sig mig: Hvem leder I efter?

Soldat 4: Vi leder efter Jesus.

Soldat 5: Jesus fra byen Nazaret i Galilæa.

Jesus: Det er mig. Det har jeg jo sagt jer. Når det altså er mig, I leder efter, så lad de andre gå.

Judas gik hen og hilste på ham.

Judas: Mester og Herre.

Og så kyssede han ham på kinden (man må godt nøjes med et kram).

Jesus: Min ven, nu har du gjort dit. Judas. Forråder du virkelig Menneskesønnen med et kys?

Judas (til soldaterne): Giv mig så de 30 sølvpenge, som vi har aftalt, at jeg skulle have for at udpege Jesus for jer!

4. station

Peters svigt

Jesus blev forhørt hele natten i ypperstepræstens gård. Imens ventede Peter udenfor sammen med nogle andre. Peter ville gerne følge med i hvad, der skete med Jesus.

Tilfældigvis kom en tjenestepige forbi. Hun arbejdede for jødernes ypperstepræst. Hun fik øje på Peter og udbrød:

Tjenestepige: Hør kender jeg ikke dig? Du er da en af Jesu venner?

Peter: Jesus! Nej, ham kender jeg ikke!

Der kom også en jøde forbi. Også han henvendte sig til Peter.

Jøde: Er du ikke en af dem, der fulgtes med ham, der skal henrettes?

Peter: Nej, det er jeg i hvert fald ikke!

Til sidst kom der en tjener og blandede sig.

Tjener: Det var altså dig, jeg så sammen med ham Jesus i haven, da han blev anholdt.

Peter: Nej, det er helt umuligt, det var ikke mig!

I det samme hørte Peter hanen gale, som Jesus havde forudsagt det. "Inden du hører hanen gale to gange, har du fornægtet mig tre gange", havde Jesus sagt. Og det blev sandt. Peter gik udenfor og græd over sig selv.

5. station

Domfældelsen

Der var en alvorlig og skæbnsvanger stemning i Pontius Pilatus' borg. Jesus var blevet tortureret og forhørt i ypperstepræsten Kajfas gård. De ville have ham dømt til døden, fordi Jesus sagde, at han var Guds søn. Men jøderne kunne ikke selv dømme Jesus til døden, da romerne havde den øverste magt i landet og eneret på at idømme dødsstraf. Derfor overlod de Jesus til lederen af den romerske besættelsesmagt, statholderen Pilatus, så han kunne dømme Jesus til døden. I forbindelse med påskefesten plejede Pilatus at løslade en fange, som folket havde valgt. Så da Pilatus skulle dømme Jesus, tog han folket med på råd.

Præsterne førte sammen med soldaterne Jesus frem for Pilatus.

Præst 1: Her har du ham.

Præst 2: Han skal dømmes for at bespotte vores Gud! Det har vi vidner på...

Pilatus: Hvad anklages han for?

Anklagerne og forsvarerne trådte frem for Pilatus.

Anklager 1: Han siger, at vi ikke skal betale skat til kejseren. Der står i den romerske lov, at en hver skal betale skat til kejseren.

Anklager 2: Han laver oprør. Han er bare en tømrersøn. Han siger, at han er jødernes konge. Vores konge skal være fra Davids familie; det står i Moseloven.

Pilatus: Hvad siger forsvarerne?

Forsvarer 1: Jesu far, tømreren Josef, er af Davids slægt; det kan vi bevise i henhold til de jødiske slægtstavler.

Forsvarer 2: Jesus taler de fattiges sag. Og han har helbredt mange mennesker. Han har fået blinde til at se og døve til at høre. Og han gjorde endda Lazarus levende igen.

Pilatus: Ok, lad os så høre folkets røst. Hvad siger I?

Pilatus vendte sig mod folket for at høre deres mening.

Råbekor

1. ./: kors-fæst, kors-fæst, kors-fæst ham nu ./:
2. ./: han er u-skyldig, han er u-skyldig ./:
3. ./: slip ham fri, slip ham fri, lad ham gå, lad ham gå ./:
4. ./: han skal dø dø dø, han skal dø dø dø ./:

Pilatus: Det er jer, der dømmes ham. Jeg vasker mine hænder!!

Soldaterne førte den bundne Jesus videre, og folkeskaren fulgte efter.

6. station

Ydmygelse og udmattelse

Jesus blev dømt til døden. Romerne brugte ofte den henrettelsesmetode, der hedder korsfæstelse. Man blev hængt op på et kors, hvor man hang, indtil man døde. Det var en meget smertefuld måde at dø på, for man blev langsomt kvalt, og det kunne tage flere dage.

Pilatus fik sat et skilt på korset, hvor der stod: "Jesus fra Nazaret, jødernes konge".

Da de jødiske ledere så det, bad de Pilatus om i stedet at skrive: "Han påstod han var jødernes konge". De var bange for, at mange mennesker ville se skiltet og tro, at det var rigtigt, at Jesus var jødernes konge; sådan som de havde troet, da Jesus red ind i Jerusalem på Palmesøndag. Men Pilatus sagde...

Pilatus: Hvad jeg skrev, det skrev jeg. Det bliver ikke ændret.

Jesus blev tvunget til selv at bære sit kors mod Golgata; den bakke udenfor byen, hvor henrettelsen skulle finde sted.

Men korset er tungt og Jesus, der ikke har sovet hele natten og er blevet pisket så hans ryg bløder kraftigt, kan næsten ikke bære det. Han synker ned i knæ og er ved at tabe korset.

Soldat 4: Se lige den slap-svans! Han sagde, han var Guds søn, men han kan ikke engang bære sit eget kors!

Soldat 5: Vi må finde en, der kan hjælpe ham. Ellers når vi aldrig frem.

Ude på marken ved siden af vejen til Golgata går en mand, der hedder Simon af Kyrene. Ham tvinger soldaterne til at bære korset resten af vejen.

Soldat 5: Du der! Kom her! Hjælp den dødsdømte med at bære hans kors!

7. station

Døden

Da soldaterne havde korsfæstet Jesus, tog de hans tøj og fordelte det mellem sig; på nær hans kjortel som var vævet i et stykke.

Soldat 1: Lad os lade være med at rive den i stykker.

Soldat 2: Ja, den er næsten for fin til at ødelægge.

Soldat 3: Hvordan skal vi så finde ud, hvem der skal have den?

Soldat 4: Vi kan trække lod.

Soldat 5: Jeg har en terning. Den, der slår det største slag, vinder hele kjortlen.

Nedenfor korset stod blandt andre Maria, Jesu mor og hans discipel Johannes. Jesus ser på dem og siger:

Jesus: Mor, se på Johannes; han skal være din nye søn. Johannes, se på min mor; hun skal være din mor!

En stor menneskemængde var samlet på Golgata den dag. De fleste havde kun hån tilovers for den korsfæstede, som de ellers havde tiljublet som konge mindre end en uge før.

Råbekor 1: Frels dig selv! Frels dig selv!

Råbekor 2: Stig ned fra korset! Stig ned fra korset?

Råbekor 3: Lad Gud redde dig!

Råbekor 4: Frels dig selv! Frels dig selv!

Da den sjette time kom, faldt der mørke over hele jorden i tre timer. Og da råbte Jesus mod himlen:

Jesus: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?

Og lidt senere udbrød han:

Jesus: Det er fuldbragt! Far, i dine hænder betror jeg min ånd.

I det samme skælvede jorden og klipperne revnede. Og forhænget til det allerhelligste i templet, derinde hvor kun ypperstepræsten kunne mødes med Gud, flængede i to dele fra øverst til nederst, så alle og enhver kun se Guds mødested med mennesker.

8. station

Påskemorgen

Da sabbatten, lørdagen, var forbi, gik Maria Magdalena og Maria, Jakobs mor, ud til graven, som var en hule hugget ind i klippen.

Foran hulen var der rullet en stor, tung sten, så hverken mennesker eller dyr skulle kunne komme ind til den døde.

Maria Magdalena: Hvem skal vi få til at hjælpe os med at vælte stenen fra graven?

Maria, Jakobs mor: Vi SKAL ind i graven. Vi har jo glemt at salve Jesu døde krop.

Men da de nærmede sig graven, opdagede de, at stenen allerede var rullet væk. Og de gik ind i graven, så de en ung mand i kraftigt lysende tøj, som fortalte dem, at Jesu var opstået fra de døde, og at de skulle lade være med at lede efter den levende blandt de døde. Da de kom ud fra graven mødte de en mand, som, de troede, var havemanden.

Havemanden (Jesus): Hvorfor er I så kedede af det?

Maria, Jakobs mor: Herre, hvis det er dig, der har båret ham bort, så sig os, hvor du har lagt ham.

Maria Magdalena: Herre, sig os, hvor vi kan finde Jesus.

Jesus: Maria og Maria!

Og da han kaldte dem ved navn, genkendte de ham med det samme og sagde i munden på hinanden:

Maria og Maria Magdalena: Mester, er det virkelig dig?

Og kvinderne gik hen og fortalte disciplene om, hvad de havde set og hørt ude ved graven

Krist stod op af døde

*Mel.: Førreformatorisk leise / Joseph Klug 1533
Kraften fra det høje*

1

Krist stod op af døde
i påske-morgenrøde!
Thi synger lydt og sjæleglad
hans menighed i allen stad:
Ære være Gud i det høje!

2

Krist stod op af døde,
afsonet er vor brøde!
Thi synger lydt og sjæleglad
hans menighed i allen stad:
Ære være Gud i det høje!

3

Krist stod op af døde,
i Himlen vi ham møde!
Thi synger lydt og sjæleglad
hans menighed i allen stad:
Ære være Gud i det høje!

Halleluja!
Halleluja! Halleluja!
Thi synger lydt og sjæleglad
hans menighed i allen stad:
Ære være Gud i det høje!

*Tysk 12. årh. Bearbejdet omkring 1500.
Dansk 1528. Bearbejdet 1642.
N.F.S. Grundtvig 1815 og 1845.
Thomas Laub 1889.*

